

ÎNCHEIERE

31 octombrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

președintele completului, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Dumitru Visternicean
Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului declarat de Adriana Ignat, prin intermediul avocatului Andrei Cebotari,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Adriana Ignat către Ministerul Justiției al Republicii Moldova, cu privire la contestarea actelor administrative, restabilirea în funcție, încasarea salariului pentru perioada absenței forțate de la muncă și repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei din 21 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Adriana Ignat, fiind menținută hotărârea din 22 decembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani,

c o n s t a ț ă:

La 15 septembrie 2017, Adriana Ignat a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la contestarea actelor administrative, restabilirea în funcție, încasarea salariului pentru perioada absenței forțate de la muncă și repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii a invocat că a fost angajată în cadrul Departamentului Instituțiilor Penitenciare începând cu 29 noiembrie 2010, deținând funcția de șef al serviciului medical al Penitenciarului nr. 13 Chișinău. Pe parcursul satisfacerii serviciului nu a fost sancționată disciplinar, nu a comis careva abateri disciplinare ori încălcări de serviciu, exercitând serviciul într-un mod onest și ireproșabil. Pentru succesele obținute în muncă pe parcursul anilor a fost doar stimulată și avansată în serviciu, mențiunile respective fiind făcute în fișa de evidență, anexată la cererea de chemare în judecată.

La 08 septembrie 2017, prin ordinul nr. 733 al Ministrului Justiției, i-a fost aplicată sancțiunea disciplinară „concedierea din sistemul penitenciar”, ulterior la 14 septembrie 2017, fiind emis un alt ordin cu nr. 749 „Cu privire la concediere din sistemul penitenciar”. Potrivit reclamantei, aceste ordine sunt ilegale, deoarece dânsa nu a comis careva abateri de la legislație și și-a executat atribuțiile funcționale conform fișei postului.

Consideră că, pe cazul în care i se aduc învinuiri nelegitime, a examinat medical deținutul Braguța Andrei Ion, a.n XXXX, conform procedurilor de activitate. Astfel, la 21 august 2017, deținutul a fost adus de către colaboratorii poliției ca nou-sosit, aflându-se în poziție orizontală, în stare de stupor, areactiv la stimuli externi; din acest considerent și neavând informație despre anamneza deținutului și maladiile pe care le posedă, a anunțat colaboratorii poliției că este necesitate ca deținutul să fie examinat la Spitalul de Urgență și ulterior să se aprecieze dacă dispun de condiții și posibilități să-l primească în Penitenciarul nr. 13 Chișinău. A fost reîntors cu colaboratorii poliției pentru a se deplasa la IMSP IMU (detalii despre faptul dacă a fost examinat clinic, paraclinic nu aveau la Spitalul de Urgență).

La 24 august 2017, reclamanta a fost apelată telefonic de colaboratorii Spitalului de Psihiatrie, fiindu-i comunicat că deținutul Andrei Braguța se află la moment la ei, dar nu îi pot acorda asistență medicală, deoarece nu dispun de staționar și efectuează doar expertiza psihiatrico-legală. Au recomandat ca deținutul să se afle neapărat în condiții de staționar în Penitenciarul nr. 16 Pruncul, fiindcă va fi recunoscut iresponsabil. După aceasta, reclamanta imediat a înaintat raport la Departament, pentru transferul deținutului în Penitenciarul nr. 16 Pruncul.

Suplimentar, reclamanta a indicat că, pe cazul dat nu a fost efectuată o cercetare de serviciu, așa cum se vehiculează, nu a fost audiată de nimeni, și nici nu i s-a adus la cunoștință ce anume a încălcat și de ce a fost concediată. Consideră că ordinele Ministrului Justiției al Republicii Moldova nr.733 din 08 septembrie 2017 și nr. 749 din 14 septembrie 2017 cu privire la concedierea sa, sunt pasibile anulării din următoarele considerente:

Potrivit recomandărilor din Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 9 din 22 decembrie 2014 „Privind practica judiciară a examinării litigiilor care apar în cadrul încheierii, modificării încetării contractului individual de muncă”, la examinarea cauzelor ce au ca obiect declararea nulității actului de demisie, instanța va verifica, în baza probelor prezentate, faptul dacă voința exprimată în cererea de demisie a fost depusă la insistența angajatorului, această circumstanță va fi supusă verificării, iar datoria de a dovedi îi va aparține reclamantului.

De asemenea consideră că ilegal i-au fost încredințate fapte ce nu le-a comis și i s-a aplicat art. 24 al Legii cu privire la sistemul penitenciar nr. 1036-XIII din 17 decembrie 1996. Astfel, potrivit prevederilor art. 26 alin. (1) lit. a) și c) al Legii contenciosului administrativ, actul administrativ emis contrar legii sau cu nerespectarea procedurii stabilite urmează a fi anulat.

Respectiv a solicitat anularea ordinelor Ministrului Justiției nr. 733 din 08 septembrie 2017 și nr. 749 din 14 septembrie 2017 cu privire la concedierea din sistemul penitenciar și restabilirea în funcția deținută în cadrul Penitenciarului nr. 13 Chișinău, al Departamentului Instituțiilor Penitenciare.

Ulterior, reprezentantul reclamantei Adriana Ignat, avocatul Vadim Pavalachi, a concretizat pretențiile din acțiune, solicitând anularea punctului 1 al ordinului Ministrului Justiției nr. 733 din 08 septembrie 2017 privind aplicarea sancțiunii disciplinare, concedierea din sistemul penitenciar, în privința Adrianei Ignat, cât și anularea ordinului Ministrului Justiției nr. 749 din 14 septembrie 2017 cu privire la concedierea din sistemul penitenciar, ambele ca fiind ilegale; restabilirea Adrianei

Ignat în serviciu în cadrul sistemului penitenciar, în funcția anterior deținută de Șef al serviciului medical al Penitenciarului nr. 13 Chișinău, în gradul de căpitan de justiție, cu încasarea salariului pentru absența forțată de la serviciu începând cu 14 septembrie 2017 până la data executării hotărârii judecătorești; dispunerea executării imediate a hotărârii judecătorești în partea restabilirii în serviciu și încasării a unui salariu mediu lunar, în privința Adrianei Ignat; încasarea din contul Ministerului Justiției al Republicii Moldova în beneficiul Adrianei Ignat a sumei în mărimea a trei salarii medii lunare cu titlu de reparare a prejudiciului moral cauzat.

Prin hotărârea din 22 decembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, a fost respinsă cererea de chemare în judecată înaintată de Adriana Ignat împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la contestarea actelor administrative, restabilirea în funcție, încasarea salariului pentru perioada absenței forțate de la muncă și repararea prejudiciului moral, ca neîntemeiată.

Prin decizia din 21 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Adriana Ignat, fiind menținută hotărârea din 22 decembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că, pe marginea decesului lui Andrei Braguța, Departamentul Instituțiilor Penitenciare a desfășurat o cercetare de serviciu, iar rezultatele cercetării au fost materializate în încheierea la cercetarea de serviciu cu referire la decesul deținutului Andrei Braguța în Penitenciarul nr. 16 Pruncul din 07 septembrie 2017 (f.d.36-53). Rezultatele cercetării au stat la baza emiterii sancțiunilor disciplinare angajaților care au fost găsiți vinovați de inacțiunile sistemului penitenciar, printre care și Adriana Ignat, care la 21 august 2017, a refuzat primirea lui Andrei Braguța în Penitenciarul nr. 13 Chișinău și nu l-a supus examinării medicale. Or, în privința lui Andrei Braguța deja era aplicată măsura preventivă – arestul preventiv și eliberat mandat de arestare pe un termen de 30 zile, acesta urma să fie deținut în Penitenciarul nr. 13 Chișinău. Andrei Braguța nu a fost primit în Penitenciarul nr. 13 Chișinău, deși era în custodia statului, fapt constatat prin încheierea la cercetarea de serviciu. Faptul că Andrei Braguța nu a fost primit în Penitenciarul nr. 13 Chișinău, nu a fost negat în cadrul ședinței de judecată de către Adriana Ignat.

Or, prin refuzul de a primi prevenitul în izolatorul de urmărire penală și nesupunerea examinării medicale a acestuia, șeful serviciului medical și-a depășit atribuțiile de serviciu, astfel încălcând prevederilor pct.pct. 7, 19, 25 și 26 ale Statutului executării pedepsei de către condamnați, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 583 din 26 mai 2006, ceea ce a determinat angajatorul să-i aplice sancțiunea disciplinară „concedierea din sistemul penitenciar”.

La 15 august 2018, Adriana Ignat, prin intermediul avocatului Andrei Cebotari, a contestat cu recurs decizia din 21 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea acesteia și a hotărârii din 22 decembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, cu pronunțarea unei noi decizii privind admiterea acțiunii.

În motivarea recursului a invocat faptul că instanța de apel a aplicat eronat normele de drept material, nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii, a apreciat arbitrar probele prezentate de către participanții la proces, iar concluziile instanței sunt în contradicție cu

circumstanțele pricinii. Suplimentar a reiterat argumente similare celor din cererea de chemare în judecată și cererea de apel.

Analizând temeiurile invocate în cererea de recurs în raport cu materialele pricinii și prevederile legale, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Adriana Ignat, prin intermediul avocatului Andrei Cebotari, este neîntemeiat și urmează a fi declarat inadmisibil, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului este de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale. Alineatul (2) al aceluiași articol prevede că termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Potrivit materialelor cauzei, decizia Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 21 iunie 2018, fiind expediată participanților la proces la 20 iulie 2018 (f.d. 157), însă la materialele cauzei nu se regăsesc înscrisuri care să demonstreze momentul recepționării acesteia de către participanții la proces. Astfel, având în vedere faptul că recursul declarat împotriva deciziei din 21 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost înregistrat la 15 august 2018, în conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, acesta se consideră declarat în termen.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al din Codul de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că reieșind din prevederile art. 437 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, în sarcina recurentului este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În speță, însă criticile invocate de recurentă nu pot duce la admisibilitatea recursului, or, acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 din Codul de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel.

Acest fapt denotă caracterul declarativ al recursului, fiind lipsit de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurentei cu soluția dată de instanța de

apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Abordarea recurenței, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acesteia cu soluția dată de instanța de apel, iar argumentele recursului nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune declararea acestuia ca fiind admisibil.

Prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererea de recurs declarată de Adriana Ignat, prin intermediul avocatului Andrei Cebotari.

Astfel, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Adriana Ignat, prin intermediul avocatului Andrei Cebotari.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
Judecătorul

Svetlana Filincova,

Judecătorii

Dumitru Visternicean,

Nicolae Craiu